



DAVID FERREIRO CARBALLO

Luis R. Brage Villar

Obra e memoria

(a t)

Consello da Cultura
Galega

autores & textos

Luis R. Brage Villar
Obra e memoria

Edita

© CONSELLO DA CULTURA GALEGA, 2020
Pazo de Raxoi · 2º andar · Praza do Obradoiro
15705 · Santiago de Compostela
T 981 957 202 · F 981 957 205
correo@consellodacultura.gal
www.consellodacultura.gal

Maquetación

Mabel Aquayo, CB

Depósito Legal: C 524-2020

ISBN 978-84-17802-10-3

DAVID FERREIRO CARBALLO

Luis R. Brage Villar

Obra e memoria



(a t)

autores & textos

autores & textos

Índice

10 AGRADECEMENTOS

12 LIMIAR

Luís Costa Vázquez

16 CONSIDERACIÓNS PREVIAS

19 INTRODUCCIÓN

UN ACTO DE MEMORIA MOI NECESARIO

35 CAPÍTULO 1: PRIMEIRA ETAPA (1886-1929)

FORMACIÓN, PRIMEIROS PASOS E ASENTAMENTO PROFESIONAL

37 Santiago de Compostela, anos de formación (1886-1903)

43 Primeiros traballos: de Santiago de Compostela a Melilla (1904-1917)

50 Breve estancia en Pontevedra como director do Orfeón (1917)

54 Entre Santiago, A Coruña e Madrid (1917-1923)

64 Os anos en Vigo: do Tamberlick ao García Barbón (1923-1929)

77	CAPÍTULO 2: RIBADAVIA (1929-1936) UN DIRECTOR, UNHA BANDA E A FORMACIÓN DUN MITO
79	O «inmenso» Brage e a «laureada» banda La Lira
105	Música para os Carnavais de Ribadavia
114	As representacións líricas e a Orquestra Brage
125	O ideario ético e político de Brage e a sociedade de Ribadavia
137	CAPÍTULO 3: ETAPA FINAL (1936-1959) ANOS ESCUROS: REPRESIÓN, CÁRCERE E ESQUECIMENTO
139	O consello de guerra: crónica dunha sentenza anunciada (1938)
155	Anos de cárcere: música e redención (1937-1940)
163	Anos finais: o camiño cara ao esquecemento (1940-1959)
177	CAPÍTULO 4: A OBRA MUSICAL DE LUIS BRAGE MÚSICA PARA GALICIA: CONTEXTO, CATÁLOGO E RECUPERACIÓN
179	Luis Brage ante a construción da súa identidade musical
186	Obra e catálogo: Luis Brage a través da súa música
200	Recuperación de obras musicais
211	EPÍLOGO
213	Non deixemos de lembrar...
217	BIBLIOGRAFÍA

229 ANEXOS

231 Catálogo

293 Partituras

295 *Boris*

323 *O botafumeiro*

335 *O gaiterinho*



No presente libro abórdase un percorrido pola traxectoria vital e artística do compositor santiagués Luis Rafael Brage Villar (1886-1959), quen estivo vinculado á maior parte dos ámbitos musicais de Galicia durante o primeiro terzo do século xx: pianista solista e acompañante, membro de agrupacións camerísticas, director de tuna, orfeón e banda de música, dinamizador cultural e pedagogo, entre outros. Ademais, foi herdeiro dos ideais rexionalistas e un bo coñecedor dos principais discursos identitarios e intelectuais xerados ata 1936, destacando a súa relación con algúns membros das Irmandades da Fala. Pero, sen dúbida, despuntou polo seu labor como director da banda de música La Lira de Ribadavia, unha actividade que o converteu nun auténtico mito musical e que marcou a etapa central da súa vida. Porén, a represión que tivo que padecer despois de 1936 debido ao seu forte compromiso coa república fixo que o seu nome fose esquecido.

Así, na súa música reflíctese o ideario rexionalista, pois foi quen de poñer sobre a partitura os principais tópicos da identidade musical galega, todos en estreita relación co folclore. Esta realidade pódese ver a través da análise da súa obra e da súa memoria en función do contexto social, cultural e ideolóxico no que se integran, metodoloxía –a historia cultural– sobre a que se fundamenta todo o traballo. Finalmente, o libro complementábase con dous anexos: por un lado, o catálogo máis completo posible do autor e, por outro, a recuperación de tres das súas obras para banda de música: *Boris* (marcha de procesión), *O botafumeiro* (pasodobre) e *O gaiterriño* («cousa galega»).

